



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 10 janar 2017
Nr.ref.: RK1032/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI137/15

Parashtrues

Shefki Qerimi

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. Nr. 114/2015, të 22 qershorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga z. Shefki Qerimi nga fshati Dumnicë, Komuna e Podujevës (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës). Ai përfaqësohet nga znj. Flutra Hoxha, avokat në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin (Pml. Nr. 114/2015, të 22 qershorit 2015) të Gjykatës Supreme, me të cilin është refuzuar kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë si e pabazuar.
3. Vendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 15 tetor 2015.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, i cili pretendohet t'i ketë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit]; nenin 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë]; nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]; nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut]; dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta); të drejtat e tij të garantuara me nenin 5 [E drejta e lirisë dhe sigurisë] dhe nenin 6 [E Drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme, KEDNJ); si dhe e drejta e tij e garantuar me nenin 7 të Deklaratës Universale për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: DUDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullin 56 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 9 nëntor 2015, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 8 dhjetor 2015, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Bekim Sejdiu.
8. Më 31 maj 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
9. Me 20 tetor 2016 kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës

Përmbledhja e fakteve

10. Më 8 korrik 2012, kishte ndodhur një aksident komunikacioni, ku tre persona kishin pësuar lëndime të rënda trupore.
11. Më 26 prill 2013, Prokuroria Themelore në Prishtinë ngriti aktakuzë kundër parashtruesit të kërkesës në bazë të dyshimit se ai ka kryer veprën penale “Rrezikim i trafikut publik” dhe “Mosdhënia e ndihmës personit të lënduar në fatkeqësi të komunikacionit”.
12. Më 11 nëntor 2013, Gjykata Themelore në Prishtinë (Aktgjykimi, P. nr. 1781/13) e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerje të veprave penale të lartcekura dhe e dënoi atë me burgim prej nëntë (9) muajsh. Përveç kësaj, parashtruesit të kërkesës iu ndalua drejtimi i automjeteve të kategorisë B për një periudhë prej një (1) viti.
13. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit për shkak të shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës penale, shkeljes së të drejtës materiale, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, si dhe për shkak të vendimit për dënim. Ai ka kërkuar nga Gjykata e Apelit që ta lirojë atë për shkak të mungesës së provave, ose ta kthejë çështjen për rigjykim.
14. Prokuroria Themelore në Prishtinë gjithashtu parashtrroi ankesë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjykatën e Apelit për shkak të vendimit për dënim, duke kërkuar që dënimi të zëvendësohet me një dënim më të ashpër.
15. Më 18 nëntor 2014, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi, PA1. nr. 98/2014) i refuzoi, edhe ankesën e parashtruesit edhe ankesën e Prokurorisë Themelore si të pabazuara. Ajo arsyetoi si në vijim:

“[...] Gjykata e Apelit vlerëson se aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë nuk përmban shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale në të cilat thirrret mbrojtësi i të akuzuarit, nga se dispozitivi i aktgjykimit të kundërshtuar është i qartë dhe konkret dhe se përmban veprën penale për të cilën i akuzuari është shpallur fajtor, faktet dhe rrethanat që përbëjnë figurën e veprës penale si dhe faktet dhe rrethanat nga të cilat varet zbatimi i dispozitës përkatëse të Kodit penal [...]”

16. Parashtruesi parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme për shkak të shkeljeve të dispozitave të procedurës penale dhe të drejtës penale.
17. Më 22 qershor 2015, Gjykata Supreme (Aktgjykimi, Pml. nr. 114/2015) e refuzoi kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë dhe konstatoi si në vijim:

“[...] kjo Gjykatë vlerëson se në rastin konkret aktgjykimet e kundërshtuara nuk janë të përfshira me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale e as me shkelje të ligjit penal duke i aprovuar në tërësi qëndrimin juridik të shprehur në aktgjykimet e kundërshtuara përkitazi

me përgjegjësinë penale të të dënuarit, si dhe për faktin se me provat e administruara është vërtetuar se në veprimet e të dënuarit qëndrojnë të gjitha elementet qenësore të veprave penale për të cilat i dënuari është shpallur fajtor”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

18. Parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta i kishin shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenet 24, 29, 31, 53 dhe 54 të Kushtetutës; të drejtat e tij të garantuara me nenet 5 dhe 6 të KEDNJ-së; dhe, të drejtën e garantuar me nenin 7 të DUDNJ-së. Ai pretendon se gjykatat e rregullta i kanë shkelur të drejtat e tilla *“me mosveprimin apo shqyrtimin jo të drejtë të çështjes juridike konform ligjeve pozitive”*.
19. Parashtruesi i kërkesës thekson se ai *“nuk ka kryer veprat penale për të cilat akuzohet dhe për të cilat është dënuar”*. Në këtë drejtim, ai pretendon se vendimi për dënim është *“jo ligjor, i gabuar, i ashpër dhe i pa arsyetuar, për një vepër për të cilën nuk ka prova te mjaftueshme se është kryer nga i akuzuari”*.
20. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta kanë shkelur *“parimin e lirisë dhe sigurisë, parimin e prezumimit të pafajësisë që nga fillimi ndjekjes penale, parimin e barazisë së armëve [...] të parimit in dubio pro reo, të drejtës së mbrojtjes”*.
21. Parashtruesi i kërkesës konkludon duke kërkuar nga Gjykata si në vijim:

*“Kërkesën e paraqitësit të kërkesës ta konstatojë të pranueshme;
Të konstatojë cenimin e të drejtave individuale të paraqitësit të kërkesës [...] në procedurat gjyqësore te Gjykatës Themelore në Prishtinë, të Gjykatës së Apelit të Kosovës dhe marrjes së Aktgjyqimit e gjithashtu të Gjykatës Supreme të Kosovës; dhe të
Përcaktojë çfarëdo të drejte ose përgjegjësie për palët në kërkesë që kjo Gjykatë e nderuar i vlerëson si të bazuara juridikisht dhe të arsyeshme”*.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

22. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet neneve 113.1 dhe 113.7 të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*„1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

24. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

25. Përveç kësaj, Gjykata rikujton rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, të cilët parashohin:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse: d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, [...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

26. Lidhur me si më sipër Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës ka paraqitur një kërkesë individuale ai ka cilësinë e palës së autorizuar ,kërkesën e ka parashtruar brenda afateve të përcaktuara me nenin 49 të ligjit dhe pas shterjes së të gjitha mjeteve juridike. Andaj Gjykata konsideron se janë plotësuar të gjitha kushtet formale të pranueshmërisë në mënyrë që kërkesa të shqyrtohet nga Gjykata.

27. Siç u cek më sipër, parashtruesi i kërkesës në thelb ankohet se Gjykata Themelore në Prishtinë e ka dënuar atë për një vepër që ai nuk e ka kryer. Përveç kësaj, ai pretendon se Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme pretendohet të kenë vërtetuar vendim “jo ligjor, të gabuar, të ashpër dhe të pa arsyetuar” të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe kështu kanë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenet 24, 29, 31, 53 dhe 54 të Kushtetutës; të drejtat e tij të garantuara me nenin 5 dhe 6 të KEDNJ-së; dhe të drejtën e tij të garantuar me nenin 7 të DUDNJ-së.

28. Gjykata gjithashtu rikujton ankesën e parashtruesit se gjykatat e rregullta kanë shkelur të drejtat e tij të lartpërmendura, duke mos shqyrtuar në mënyrë të drejtë çështjen ligjore dhe duke marrë një vendim për dënimin e tij pa dëshmi të mjaftueshme për ta mbështetur këtë përfundim. Ai më tej iu referua shkeljeve të parimeve të ndryshme, siç janë parimi i lirisë dhe sigurisë, prezumimi i pafajësisë dhe *in dubio pro reo*, pa ofruar ndonjë arsyetim të mtejshëm se si dhe pse janë shkelur parimet e tilla nga gjykatat e rregullta.

29. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ishte akuzuar për kryerjen e dy veprave penale dhe në këtë mënyrë ishte shpallur fajtor dhe dënuar nga Gjykata Themelore në Prishtinë me nëntë (9) muaj burgim dhe një masë shtesë të ndalimit të drejtimit të automjeteve për një (1) vit.

30. Për më tepër, Gjykata vëren se pas ankesës së parashtruesit të kërkesës dhe kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë, Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme i kanë refuzuar pretendimet e tij për shkelje të ligjit penal dhe të ligjit të procedurës penale duke mbështetur plotësisht aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë. Të dyja instancat u janë përgjigjur të gjitha pretendimeve për shkelje të ligjit penal dhe të ligjit të procedurës penale të ngritura nga parashtruesi i kërkesës.
31. Në këtë drejtim, Gjykata konstaton se pretendimet që janë ngritur nga parashtruesi i kërkesës në këtë Gjykatë janë çështje të ligjshmërisë dhe jo të kushtetutshmërisë.
32. Gjykata Kushtetuese nuk ka juridiksion që të vendosë nëse një parashtrues ka qenë fajtor për kryerjen e veprës penale apo jo. Ajo nuk ka juridiksion as për të vlerësuar nëse gjendja faktike është vërtetuar në mënyrë të drejtë ose për të vlerësuar nëse gjyqtarët e gjykatave të rregullta kanë pasur dëshmi të mjaftueshme për të përcaktuar fajësinë e parashtruesit të kërkesës.
33. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit (ligjshmëria), që pretendohet të jenë bërë nga Gjykata Supreme apo ndonjë gjykatë tjetër e shkallës më të ulët, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
34. Gjykata Kushtetuese thekson më tej se nuk është detyrë e saj sipas Kushtetutës, të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt, lidhur me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale, si edhe të asaj materiale (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih gjithashtu rastin KI70/11 të parashtruesve *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011). Fakti i thjeshtë se parashtruesi nuk pajtohet me rezultatin e rastit, nuk mund të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje të Kushtetutës.
35. Gjykata Kushtetuese mund të shqyrtojë vetëm nëse provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë mbajtur në atë mënyrë që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë (shih, *inter alia*, rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Kërkesa nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, miratuar më 10 korrik 1991).
36. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton arsyetimin e Gjykatës Supreme në përgjigjen ndaj pretendimit të parashtruesit të kërkesës për shkelje të ligjit penal dhe të ligjit të procedurës penale që pretendohet të jenë kryer nga Gjykata e Apelit, kur e refuzoi ankesën e tij si të pabazuar dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë. Parashtruesi kishte pretenduar në Gjykatën Supreme që “aktgjykimet bazohen në prova të papranueshme”; “dispozitivet e aktgjykimeve janë të paqarta”; “Prokurori i shtetit [...] fare nuk ka paraqitur fjalën e tij përfundimtare”; “ka tejkalaru padinë” dhe se vendimet janë korigjuar dy herë në mënyrë të paligjshme për gabime teknike.

37. Në përgjigje ndaj pretendimeve të tilla, Gjykata Supreme arsyetoi si në vijim:

“[...] Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se pretendimet e sipër theksuara nuk qëndrojnë nga këto arsye:

[...] procesverbalin e datës 7.11.2013 nga i cili procesverbal qartë shihet se Prokurorja [...] jep fjalën përfundimtare. [...] fakti se gjykata e shkallës së parë i bie dy aktvendime mbi përmirësimin e aktgjykimit [...] bëhet fjalë për gabime të padëmshme [...] të cilat nuk ndryshojnë substancën e veprës penale.

[...] aktgjykimet e kundërshtuara nuk janë të përfshira me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale e as me shkelje të ligjit penal [...]. [...] si dhe me provat e administruara është vërtetuar se në veprimet e të dënuarit qëndrojnë të gjitha elementet qenësore të veprave penale për të cilat i dënuari është shpallur fajtor.”

38. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se arsyetimi në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme që i referohet pretendimeve të parashtruesit për shkelje të ligjit penal dhe ligjit të procedurës penale është i qartë dhe, pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata gjithashtu ka gjetur se procedurat pranë Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore në Prishtinë nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (Shih rastin *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
39. Prandaj, në rastin konkret, Gjykata konsideron se faktet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë shkeljen e pretenduar të të drejtave kushtetuese në të cilat thirret ai dhe se ai nuk e ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.
40. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) dhe 56 të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) dhe 56 të Rregullores së punës , në seancën e mbajtur më 20 tetor 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportues

Snezhana Botusharova



Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi